

РЕШЕНИЕ

№ 34010

гр. София, 17.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 71 състав, в
публично заседание на 17.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Слава Гьошева

при участието на секретаря Ася Лекова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **8779** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и следващите от АПК във връзка с чл.46, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).

Образувано е по жалба на О. П. Л., гражданка на Н., [дата на раждане] , чрез адв. Т. Л., САК, със съдебен адрес [населено място], [улица], № 7, партер, ап.1, срещу Заповед УРИ № 5392 ПАМ - 834/29.07.2025г. на началник на отдел "Миграция" СДВР, с която на жалбоподателя, на основание чл. 44, ал. 1, чл. 41, т. 4 от ЗЧРБ, чл. 66, ал. 1 от ЗУБ е наложена ПАМ "Връщане до страна на произход - Н."

В жалбата се твърди, че заповедта е незаконосъобразна поради съществено нарушение на административнопроизводствените правила, нарушение на материалния закон и в несъответствие с неговата цел. Претендира за отмяна на заповедта.

Ответникът – началник на отдел „Миграция“ – СДВР, чрез процесуален представител юрк. Г., счита жалбата за неоснователна и недоказана. Претендира се отхвърляне на жалбата и присъждане на разноски.

Представителят на СГП изразява становище за неоснователност на жалбата.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Процесната заповед е издадена въз основа на Докладна записка УРИ 5392р-729 от 29.07.2025 г. по описа на отдел "Миграция" – СДВР г., изготвена от впд началник група 01 „КПЧ- С.“ при отдел „Миграция“ - СДВР до началник отдел „Миграция“ - СДВР, цитирана в заповедта и съставляващо неразделна част от нейните мотиви.

В докладната записка е посочено, че чуждият гражданин е с отказан хуманитарен статут.

Направено е предложение на О. П. Л. да бъде издадена заповед за налагане на ПАМ - „Връщане до страна на произход“, на основание чл. 41, т. 4 от ЗЧРБ.

С писмо рег. № 513000-51038 от 15.07.2025 г. на Директор на РПЦ- С. при ДАБ директорът на СДВР – отдел "Миграция" – МВР е уведомен на основание чл. 66, ал. 2 от ЗУБ относно приключилото производство за предоставяне на международна закрила по ЗУБ на чуждия гражданин О. П. Л., [дата на раждане], ЛНЧ [ЕГН], гражданка на Н.. /л.10 от делото/.

Издадена е оспорената Заповед УРИ № 5392 ПАМ - 834/29.07.2025г. на началник на отдел "Миграция" СДВР, с която на чуждия гражданин, на основание чл. 44, ал. 1 и вр. чл. 41, т. 4 от ЗЧРБ е наложена ПАМ "Връщане до страна на произход" в Н., мотивирана с влязло в сила съдебно решение за отказ за предоставяне на закрила по ЗУБ и мотивите на докладна записка УРИ 5392р-729 от 29.07.2025 г. по описа на отдел "Миграция" – СДВР. Други мотиви не са изложени.

Постановено е Решение № 10564/08.10.2024г. на Председателя на ДАБ при МС, с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут. С решение № 481 от 06.01.2025 г. по адм. д. № 11383/2023 г. по описа на АССГ, оставено в сила с решение № 6803 от 23.06.2025 г. по адм. д. № 2998/2025 г. по описа на ВАС, е отхвърлена жалбата на О. П. Л., гражданка на Н., [дата на раждане], ЛНЧ [ЕГН], с адрес в България: [населено място],[жк], ет.14, ап.53, срещу Решение № 10564/08.10.2024г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците /ДАБ/ при МС, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

От ответника е представена административната преписка по издаване на оспорената заповед, както и административната преписка с всички постъпили в дирекция "Миграция" – СДВР документи за предоставяне право на продължително пребиваване на О. П. Л..

При така установените факти, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена от лице с правен интерес, в законоустановения срок по чл. 46, ал. 1 ЗЧРБ, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, е основателна.

При извършена служебна проверка относно законосъобразността на оспорената заповед на основанията по чл. 146 АПК, съдът намира, че административният акт е издаден от компетентен орган. съгласно чл. 44, ал. 1 ЗЧРБ, предвид извършеното от директора на СДВР със Заповед № 513з-9426 от 08.12.2018 г. делегиране на правомощия за налагане на ПАМ по чл. 39а, ал. 1 от ЗЧРБ в полза на началник на отдел Миграция" към СДВР. /л.32 от делото/.

При спазване на изискванията за съдържание и форма на заповедта: Формално заповедта е издадена в изискващата се писмена форма, съдържа правни и фактически основания за издаването ѝ, в съответствие с предвиденото по чл.12, пар.1 от Директивата за връщането и чл.59, ал.2 АПК.

По спазване на процесуалните правила и материалната законосъобразност на заповедта:

Процесната ПАМ е наложена на основание чл.41, т.4 ЗЧРБ: Съгласно чл. 41, т.4 ЗЧРБ : "Връщане се налага, когато: 4. по отношение на чужденеца има влязло в сила решение за отказ, прекратяване или отнемане на международна закрила или убежище; връщане се налага след писмено потвърждение от Държавната агенция за бежанците и в случай че производството по Закона за убежището и бежанците е прекратено с влязло в сила решение и чужденецът не е поискал разглеждането на молбата му да бъде довършено;

Не е спорно по делото, че с Решение № 10564/08.10.2024г. на Председателя на ДАБ при МС, е постановен отказ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, оспорено пред съда, но жалбата срещу него е отхвърлена - Решение № 6803 от 23.06.2025 г. по адм. д. №

2998/2025 г. на ВАС. Следователно, материално-правната предпоставка по чл.41, т.4 ЗЧРБ е установена по делото.

Тази предпоставка не е единствената за прилагането на процесната ПАМ, органът е следвало да събере доказателства и изложи мотиви и по следните условия:

В хипотезата на чл. 41, т.4 ЗЧРБ органът при прилагането на мярката е бил задължен да отчете изискванията на чл. 44, ал. 2 ЗЧРБ. Съгласно разпоредбата на чл. 44, ал. 2 ЗЧРБ, при налагане на принудителните административни мерки по ЗЧРБ компетентните органи отчитат продължителността на пребиваване на чужденеца на територията на Република България, категориите уязвими лица, наличието на производства по Закона за убежището и бежанците или производства за подновяване на разрешение за пребиваване или друго разрешение, предоставящо право на пребиваване, семейното му положение, както и съществуването на семейни, културни и социални връзки с държавата по произход на лицето.

Отчитането и съобразяване на обстоятелствата, визирани в чл. 44, ал. 2 ЗЧРБ от административния орган е необходимо с оглед недопускане чрез налагане на ПАМ да бъде нарушено основното право на личен живот по смисъла на чл. 8 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ). Нарушението на основното право на личен живот е гарантирано от конвенцията такова, което органът е длъжен да съблюдава. Задължителността на горната преценка следва от тълкуването на националната нормативна уредба, в съответствие с относимото европейско законодателство - Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16.12.2008 г., относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите-членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (Директива 2008/115/ЕО/Директивата). В чл. 1 Директивата определя общите стандарти и процедури, които се прилагат в държавите-членки по отношение на връщането на граждани на трети страни, които са в незаконен престой. В съображение т. 6 изрично е посочено, че решенията на компетентните органи за прекратяване на незаконния престой следва да се вземат индивидуално и въз основа на обективни критерии, което означава, че незаконният престой не следва да е единственото обстоятелство, което трябва да се взема предвид. Директивата установява общ минимален набор от правни гаранции, приложими за решенията за прекратяване на незаконния престой. В съображение т. 13 изрично е посочено, че използването на принудителни мерки следва да бъде подчинено на принципите на пропорционалността и ефективност на предприеманите мерки и преследваните цели. Тези принципи изрично са посочени в чл. 8, §4 и чл. 11, §2, определящи допустимите мерки забрана за влизане и извеждане. Освен това в чл. 1 на Директивата е посочено, че мерките се прилагат "в съответствие с основните права, които се явяват общи принципи на правото на Общността, както и на международното право, включително задължения в областта на защитата на бежанците и правата на човека". Следователно стандарт при прилагане на мерките, освен посочените по-горе принципи на индивидуален подход при определяне на мярката - на пропорционалност и ефективност, са и основните права на Съюза.

В изложения смисъл органът, налагащ принудителни мерки спрямо лица с незаконен престой, е длъжен да извърши преценка и на обстоятелствата по чл. 44 ал. 2 ЗЧРБ и едва в съответствие с тези изводи да прецени да наложи или не мярката и съответно какъв да бъде нейният размер. Безспорно е, че основното право на личен живот не е от категорията на абсолютните такива и може да бъде предмет на ограничения, наложени от държавата, но само, когато ограничението е предвидено в закон и е необходимо в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите. Нито една от сочените хипотези в случая органът не твърди, че е налице.

Съгласно чл. 44, ал. 2 ЗЧРБ при налагане на принудителните административни мерки компетентните органи отчитат продължителността на пребиваване на чужденеца на територията на Република България, категориите уязвими лица, наличието на производства по Закона за убежището и бежанците или производства за подновяване на разрешение за пребиваване или друго разрешение, предоставящо право на пребиваване, семейното му положение, както и съществуването на семейни, културни и социални връзки с държавата по произход на лицето.

Разпоредбата на чл. 44, ал. 2 ЗЧРБ е приложима към всяка една принудителна административна мярка по чл. 39а, ал. 1 ЗЧРБ, като при издаване на процесната заповед, административният орган е бил длъжен да съобрази предпоставките на цитираната разпоредба и да подложи на анализ относимите към нея факти.

В случая административният орган не е събрал доказателства и не е обсъдил предпоставките по чл. 44, ал. 2 ЗЧРБ. Независимо, че административният акт се издава при условията на обвързана компетентност, следва да се преценяват обстоятелствата по чл. 44, ал. 2 ЗЧРБ, с оглед зачитане на правата на човека и основните свободи, съгласно ЕКПЧ. Органът не е събрал и анализирал всички относими доказателствата, като по този начин не е дал обоснована правна оценка на релевантните факти. Несъобразяването с чл. 44, ал. 2 ЗЧРБ от страна на административния орган не дава възможност и на съда да прецени дали с наложената ограничителна мярка не се засягат в недопустима степен правата на чужденеца.

Недопустимо е посочените факти да бъдат обсъждани за първи път в съдебното производство, както и е недопустимо този порок на административния акт да бъде саниран чрез мотивите на съдебното решение.

Изложеното дотук обосновава извод за незаконосъобразност на оспорената ПАМ, с която по отношение на О. П. Л. е разпоредено „Връщане до страната на произход“. Разбира се няма пречка административният орган да издаде нова заповед като съобрази изложените от съда по-горе съображения и изложи мотиви относно предпоставките по чл. 44, ал. 2 ЗЧРБ.

С тези мотиви, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на О. П. Л., гражданка на Н., [дата на раждане] , чрез адв. Т. Л., САК, със съдебен адрес [населено място], [улица], № 7, партер, ап.1, срещу Заповед УРИ № 5392 ПАМ - 834/29.07.2025г. на началник на отдел "Миграция" СДВР, с която на жалбоподателя, на основание чл. 44, ал. 1, чл. 41, т. 4 от ЗЧРБ, чл. 66, ал. 1 от ЗУБ е наложена ПАМ "Връщане до страна на произход - Н."

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14 – дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.

Съдия: